

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with columns: Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr. Hirdetések díjai: háromhados petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Nagy-Beeskerek, okt. 20-án.

Szomoru közigazgatási állapotaink körüli érdeklődést legjobban tanusítják gazdáink, kik összegyűlnek, tanakodnak, keresik, kutatják a panaceát, mely a régi bajra jó orvosság legyen. Ki keresse, ki kutassa, ha ők nem, kik a tapasztalás útján legméltozban sürgölődhetnek a közvetlenül leginkább nekik fájó seb körül. Eddig úgy is sok szó lett vesztegetve földiparunk érdekében országszerte; hanem a mi áldott egységünk minden ezen szárnypróbálgatásokat agyonhallgatta. — Most olyan emberek álltak az ügy elére, a kik nem szoktak fél uton megállani. Napjaink nyomasztó közigazgatási helyzete ott van nyomukban, sőt sarkalja őket előre; de mennek ők anélkül is, mert éreznők kell, hogy e nagy kérdés megoldásával egyszerűen az ő ingatlal alapú gazdaságuk jövője is biztosítva lesz. Jó törekvéseikben még inkább megizmosítja őket a mai idők nem egy szomoru, a föld népét mindig szegényebb és szegényebbé tevő csapása. Évtizedeken át nem éltünk annyi károsodást, mint most. S mindazon csapás nem egy rendezett, hanem legnagyobb részben a régi lassúságban s korlátolt egyszerűségében tengődő mezőgazdálkodást érte. Nem elég, hogy önzeke által is eléggé meg volt verve már a magyar ember, hanem a természet is ellene fordult. Az anyagi erejében úgy is annyira megfogyatkozott egyed vajjon kibírja-e ezt sokaig? A való tények előtt nem hunyhajtuk be szemünket. Látnunk és könyörületre kell indulnunk egyes vidék lakosai iránt, kik a fönt vázolt események folytán nyomornak, nélkülözéseknek néznek eléje.

Ez az a seb, a mely ma leginkább fáj nekünk. Körötte gazdáink és a kormány: annyi szakértő kéz csak gyógyulásra hozhatja azt. Mi szerencsét kívánunk a gazdák egyesült törekvésehez. Itt az idő, a tizenkettedik óra, hogy felkarolják önlétük érdekét s munkájának annak javára, fáradságot nem ismerve, szüntelenül, egész addig, míg az ügy arra az utra nem tereltetett, a melyen már közigazdálkodásunk fölvirágzása ígérkezik.

gyümölcsseül a jobbak önzellen, hazafias iparkodásának. Bizunk a kormány jóakarataiban. A feltűnő nyomor nem oly általános, nem oly aggasztó még, sem hogy azt egy jó kormány könnyen elviselhetőbbé ne tehetné. — Legyen megadva azoknak, kik e nyomor részesei lettek, a mód, megélni addig, míg a termőföld ki nem zöndül ismét, s meg nem kínálja újra a munkabíró embert óhajta látott gyümölcseivel.

Ez a jelenség, amint nem kívántuk azt elhallgatni, — úgy nem is tekinthető oly félelmesnek, a mely igazolhatná a reá vonatkozó nagy ellenzéki zajt. — Odáig értünk már, hogy a sebeket is, melyek egyformán égetnek mindnyájunkat, a politikai párt-élet boszorka levelével akarjuk gyógyítani. Legalább úgy akarja a — szélső ellenzék. S hogy port hintsen a világ szemébe, emberszerető fölhívó szavakkal szól az országhoz: jer, panaszold el, mi faj neked! — S majd aztán, ha e baj, mely az övének szakértőbb kezébe került, mulni fog, hadd dicsekedhessék vele a világnak: Népem, magyar nemzetem, ezt is én vívtam ki javadra!

Mi szívesen átengedjük ezt az olcsó dicsőséget nekik — cserében ama megnyugtató tudatért, hogy a nyomor, melyet el nem tagadhattunk, hogy a seb, melyet el nem takarhattunk, orvosolva van!

Indokolás

A hadsereg és hadi tengerészeti hadi létszámának, illetőleg a monarchia két államára nézve meghatározott újonczjutalék mennyiségének az 1889-ik év végéig való megállapításáról szóló törvényjavaslathoz.

Midőn ezen törvényjavaslathoz a monarchia két államának kormánya és a közös hadügyminiszter között létrejött megállapodás alapján, a képviselőházhoz benyújtott, annak indoklásul a következőket terjesztsem elő:

Az 1868. évi 40. törvényczikk 11. szakasza, a monarchia közös védelmére szükséges szárazföldi és tengeri hadsereg hadi létszámát, az akkor még fönállott határőrvidéki csapatok be nem számításával 800,000 főben állapította meg.

Ezen létszám meghatározásánál azon meggyőződés vezérelte a törvényhozó testületet, hogy az asszony csak azért tartotta fenn a családi békét, hogy a gyermeke később ne válhassa.

teket, hogy az osztrák-magyar monarchiának, egyfelül nagyhatalmi állására való tekintetből, s másfelől és különösen azon okból is, mivel Európa közepén való fekvése miatt földrajzi helyzete hadászatiilag nem tekinthető kedvezőnek, a többi nagyhatalmakkal lehetőleg egyenlő hadi erő föltött kell rendelkeznie.

Az 1868. évben, az összehasonlításnál figyelembe veendő államok hadi ereje a következő volt:

Table with columns: Nemletország (az északi és déli német szövetség), Franciaország, Oroszország (a nem rendes és az ázsiai csapatokkal együtt), Olaszország (a mozgó nemzetőrökkel együtt), Honvédség, Összesen.

Az ezen összegben kimutatott hadierőt számbelileg már 10 év előtt felülmúlták Németország, Franciaország és Oroszország hadseregei; s így az 1868. évben megállapított összeg épen csak az akkor mulhatlanul megkivántatott minimumnak tekinthető.

A lefolyt 10 év alatt azonban igen jelentékeny változások történtek. A német-francia háboru után a fentemlített államok, hadierőik szaporítása céljából, mindannyian gyökeresen átalakították vérendszereiket a harci szervezetők kifejlesztésére valóban bámulatos anyagi áldozatokat hoztak s hoznak.

A példát az 1872-ik évben Franciaország adta. Körülbelül 150,000 főnyi évenkénti jutalék mellett, a szolgálati időt 20 évben állapította meg. Ezt követte az 1873-ik évben Olaszország, amely a szolgálati időt 19 évben határozta meg, évenként 160,000 újoncznál többet állít ki.

Az 1874-ik évben, még a győztes Németország is szükségének talalta a tűzpróbát már ismételve kiállott vérendszereinek javítását. Jelenleg 12 évi szolgálati idő mellett, évenként körülbelül 150,000 főnyi újoncz és mintegy 130,000 főnyi póttartaléki jutalékot állított ki.

Ugyanezen évben Oroszország is hozzáállott hadseregeinek szaporításához. A czár nyílt parancsa által meghatározatni szokott jutalék, a mely az azelőtti két évben évenként 218,000 főben állítatott ki, 50,000-rel emeltetett föl.

Ehez számítandó még a 600,000 főnyi póttartalék. A szolgálati kötelezettség a 40-ik

életévig terjed; s ezen időből 15 év a hadseregben töltendő el.

Az európai nagyhatalmak hadi ereje jelenleg, a népfelkelés útján kiállítható fegyveres erőt ide nem számítva következőleg áll:*)

Table with columns: Oroszország (a nem rendes csapatokon kívül), Franciaország, Németország, Olaszország, Összesen.

Osztrák-magyar monarchia: 800,000 299,318***) 95,000 1,194,318

A póttartalék az államok hadierőjének egybevetésénél azon okból nem hagyható figyelmen kívül, mivel ettől függ, hogy a hadi létszámban tamadó hiányok, az illető hadseregben, meddig egészíthető ki újra teljesen; s a póttartalék számából az is kitunik, hogy az illető állam, szükség esetében, — mielőtt még a végső erőfeszítéshez, a népfelkeléshez nyulna, mily erő felett képes rendelkezni.

Az ezen adatok alapján tett összehasonlítás eredményéből az tunik ki, hogy a magyar-osztrák monarchiának hadierője nemcsak Német-, Francia- és Oroszország hadierőjénél kisebb, hanem azt még Olaszország is elérte, a melynek katonái kiképzésben részesített „territorialmiliz”-e a mi póttartalékunkkal legalább is egyenlő értékű.

S ezen nem kedvező arány idővel még nőni fog, és pedig azon mértékben fog nőni, a melyben a többi államok, hadiszervezetők megalkotásának befejezéséhez közelednek.

Mindezeknél fogva kötelességének tartja a kormány azon kijelentést tenni, hogy: bármennyire óhajtott volna is a hadügyi budget színén a nemzetre nehezedő súlyos terheket könnyíteni, a hadi létszámnak 800,000 főben

*) Az alsó sorbeli szám a tényleg már elért összeget, a felső sorbeli szám pedig a foganatba vett újítások befejezésekor elérendő összeget jelent. **) A jelenlegi állománybeli többlet, háboru esetében, a honvédsapattestekben beálló fogyatékok kiegészítésére szolgál.

TÁRGYA

Mért nem házasodott meg a Pepi bácsi?

Gazdag volt, művelt volt, elegáns gavallér gyerek volt, s daczára ennek aggregény volt, a mikor meghalt.

Valjon mért nem házasodott meg? Egy alkalommal ép ezt a kérdést intéztem hozzá, ő leültetett maga mellé s egyes apróbb részleteket beszélt el nekem életéből, amelyekből nagyon könnyű dolog volt kiolvasni a feleletet a feltett kérdésre.

Igy kezdte: Ismerted a Zsigát? Az nagyon fiatal korában házasodott meg. Gyönyörű egy szál legény volt, öröm volt rá nézni. S milyen boldog családi életet élt, mikor legelőször meglátogattam! Fogalmad sem lehet róla. Egyszer meghűltötte magát, ágyban fekvő beteg lett, s mikor felgyógyult is, nyomorék maradt. Szépségével együtt eltűnt neje szerelme is. Ez az asszony csak addig szerette a férjét, míg az csinos, fiatal és egészséges volt.

A Béliának kezdettől fogva pokol volt a házas élete. Imádtá nejét, de ez oly féltékeny volt rá, hogy egész életük csupa perpatvarból állott. Örökösön csunya, ijeszítő cselédséget tartott, mindig a férje sarkában volt, elkísérte a hivatalába s onnan haza, megmondta a portásnak, hogy azonnal jöjjön hozzá, mihelyt ura időközben kiteszi a hivatalból a lábát — még tréfás boltha sem eresztette be egyedül,

oda is elkísérte, egyszer csak egy percig sem távozott el oldala mellől. Ez így szerette férjét.

Szegény Bandi! Mikor fellépett a színpadon, mindig virág- és tapszöszönnel fogadták, az egész női világ szerelmes volt bele, s ő mégis megházasodott. Azt a szép hölgyet vette el, aki mindig ott ült, valahányszor énekelt az első földszinti páholyban, s a világot le nem vette volna lácsövét a szép tenoriszóló. Ezek is nagyon boldogok voltak. Egy szép reggelen Bandinak megfájult a torka, az asszonyt majd a guta ütötte meg ijedében, személyesen szalad el orvosért meg gyógyszerért de hiába, — Bandi nem nyerte többé vissza éneklőhangját s ezzel együtt elvesztette neje szerelmét is.

Ez az asszony csak addig szerette az urát, míg az híres személyiség volt.

A Feri sohasem panaszkodik. Nincs is rá oka. Reggel elmegy a hivatalba, délelben hazamegy ebédelni, s ha lenyelte a kanalát, megint elmegy otthonról, ahová csak a késő éj kergeti ismét vissza.

Egyszer megkérdeztem a feleségét, hogy mi baja a férjének?

— Így van az már évek óta. — Az uram az örültség szerető, elvett akaratom ellenére sőt megmondta neki, hogy szeretni sohasem fogom. Volt idő, amikor már megnyugodott azon gondolatban, hogy elváljunk, de akkor egy gyermekkel sjándékozott meg bennünket az ég, akitől egyikünk sem akart megválni. Most már örök boldogtalanságra vagyunk kárhoztatva, nem lehet elválnunk, mert gyermekünk van, annak pedig nem akarunk rossz példával előljárni.

Ez az asszony csak azért tartotta fenn a családi békét, hogy a gyermeke később ne válhassa.

Szegény Irma is férjhez ment. Egy 60 éves öreg embernek nyújtotta jobbját. Pom-pához, fényűzéshez volt szokva, ezt csak az öreg elégíthette ki. Pedig hát istenem, szinte fáj a lelkem, mikor vissza gondolok arra az eleven, fürgé, életvidor, okos és mulatni szerető kis leányra, aki annyi fiatal ember szívét boldondította el csak azért, hogy végül a saját szíve legyen a kijátszott.

Nemrég találkoztam vele, s megkérdeztem tőle hogy szereti-e az urát? — Szeretem hát — volt a válasz — mert becsületes asszony vagyok, ahhoz pedig illik, hogy szeresse a férjét.

Szegény! Csak azért szerette az urát, mert a becsület ezt parancsolja.

Négy évvel ezelőtt falun voltam. Egy gyönyörű szép parasztnyecske ötlött egy reggelen szemembe. Ott sirt és hullatott keserves könnyeket a kut mögött. Megszántam s megkérdeztem, hogy mi a baja.

— Goromba az uram! — Hát mért nem hagyod ott? — Mert azt mondta, hogy agyon üt. — Szereted az uradat? — Muszáj, különben agyon ver. — Ez meg azért szerette, mert félt a fenyegetéseitől.

A szép Róza tavaly szíven lötte magát. Egy levelet hagyott hátra, amelyben ismételve hálát rebeg férjének amiért megszabadította őt rokonaitól, kiknek körében rabszolga volt, köszönetet azért, hogy tisztességes életmódot biztosított neki, — biztosítja, hogy egész éle-

tében a legnagyobb szeretettel és ragaszkodással viseltetett iránta, de kéhlet ez érzelmek nem elégíthették, ő pedig hűtelen nem akart lenni jövöjéhez, érzé, hogy így szerencsétlen, talán jobb lesz ott a másvilágon. . . .

Hát a szép Klárától mi lett? Milyen boldog és meglegedett volt! Ott volt minden löfuttatáson, minden halon, minden operában, minden előkelő estélyen, s annyira szerette az urát, hogy még a saját árnyékától is féltette. De vajlon meddig?

Egy szép reggelen egy végrehajtó jelent meg a háznál, a ki felírta mindenkinek. A férj fel sem vette a dolgot, megélt ő a jég hátán is, csak a felesége szeresse.

Mikor másnap reggel felébredt s belépett a neje hálószobájába, azt őrösen találta. A szekrényen egy lepecsételt levélkére akadt a következő tartalommal:

„Ne vedd rossz néven e lépésemet. Szerelmed annyira elkényeztetett, hogy nyomorban s mások által lenéztetve nem tudnék megélni — a te oldalad mellett. Isten veled, ne is keress, mert úgy sem találsz fel, jobb ha elfelejted Klárát.”

S Klára azóta másnak a felesége. Ez csak addig szerette férjét, míg az gazdag volt.

Beszélt az öreg még nagyon sok ilyen históriát, de olyat egyet sem, a melyben az igaz szerelem volt a házas élet főfaktora.

Mikor azután elálmosodott s nem akart tovább mesélni, azzal bocsátott el magától, hogy: — Tudod-e, mért nem házasodtam meg? — Tudom! — Jóéjszákát! Ypsilon.

való megállapítását egyfelől a monarchia földrajzi fekvésére és hatalmi állására való figyelemmel, másfelől és kiváltságosan azon okból tartotta szükségesnek javaslatba hozni, mivel a monarchia biztonságáért, és azért, hogy a monarchia érdekeit, szükség esetében, a kellő erővel is képes legyen megvédeni és érvényesíteni a többi európai államok hadi erejével szemben, csak így képes elvállalni a reá háruló nagy felelősséget.

Ezen létszámnak újabb 10 évre való megállapítását pedig azon katonai szempontból igénylik, a melyekkel nem véli a kormány összeegyeztethetőnek, hogy az egész beosztásnak és kiképzési rendszernek alapját képező, és így a fegyveres erő fejlődési képessége tekintetéből bizonyos állandóságot igénylő hadi létszám, ennél rövidebb időköz alatt is, az ingatlag és változó esélyeknek legyen kitéve.

Továbbá a magyar korona országaira ezen 800 ezer főnyi létszámból eső összes ujonczjutek, a határvidéki területek időnként eszközölt polgárosítás folytán legközelebb az 1873. évi 37. törvényzikkkel fogva 342,988 főben állapítván meg; s ezzel szemben a monarchia másik államának összes ujonczjutek 457,012 főre terjedő léve: ezen ujonczjutek mennyisége, a mely csakis az újabb népszámlálás eredményéhez képest eshetik változás alá, továbbra is fenn volt tartandó.

Azon körülmények indokolásával pedig, miért allitandó ki a monarchia két államából a 800,000 főnyi hadi létszám biztosítása végett 80,000 főnyi ujoncz helyébe a 10 év alatt évente 95,476 ujoncz, újabb is idecsatolom azon számítás, illetőleg kimutatást, a mely ezen évenkénti ujonczjuteknek megállapításánál, már az 1869. évben alapul vétetett föl.

Arra nézve, hogy a 800,000 főnyi hadi létszám előreszámlálással, illetőleg fenntartással, okvetlenül tekintetbe kell venni az ezen létszám-ban időnként beálló természetes és esetleges fogyatékokat.

S ezen évenkénti fogyatékok, huzamosabb évek alatt szerzett tapasztalások szerint, legalább négy százalékra számíthatók.

A négy százaléki évi fogyatéknak az évenkénti jutalekokból évről-évre való levonása után pedig, a mint a mellékelt kimutatásból látható, évenként nem kevesebb, mint 95,474 ujoncz, és az ennek tizedrészét képező 9547 póttartalékos allitandó ki, hogy a 800,000 főnyi létszám a 10 év végével el legyen érhető.

Ezen évenkénti jutalekok azután a monarchia két állama között, a legközelebbi népszámlálás alapján megállapított népesség arányához képest osztalván fel: a magyar korona országai közül kiállítandó ujonczjutek, a határvidéki területek befoglalásával, évenként 40,033 ujonczra, és az ennek tizedrészét képező 4093 póttartalékosra terjed, míg a monarchia másik államából évenként 54,541 ujoncz és 5454 póttartalékos allitandó ki.

A törvényjavaslat második szakasza végre, — a mely csakis az 1868-ik évi 40. törvényzikk 11. szakaszának az iránti rendelkezését utja, hogy az ezen létszám megváltoztatásával czélzó törvényjavaslatok a 9-ik év lefolyása előtt nyujtassanak be a törvényhozó testületéhez, — ugyszintén a harmadik szakasz is, nem igényelnek bővebb indokolást.

S ezeknél fogva a jelen törvényjavaslatot elfogadás végett van szerencsém a képviselőház figyelmébe ajánlani.

Beadja Szende Béla, s. k. honvédelmi miniszter.

Kiszámítás.

mely szerint a hadsereg és hadi tengerészlet 800,000 főnyi hadi létszáma 10 év alatt évenként 95,474 főnyi ujonczjuteknek kiállítására állhat el:

Év	Évi jutalek	Az évi jutalek 4 száza- lékosa	Az év elején mutatkozó állomány a korábbi jutalek- gyűjtése alapján összesen
1-ös év	95.474	—	95.474
2-ik	95.474	3.819.954.74	91.655.187.129
3-ik	95.474	7.485.954.74	179.646.275.118
4-ik	95.474	11.005.954.74	264.113.359.587
5-ik	95.474	14.383.954.74	345.207.440.678
6-ik	95.474	17.627.954.74	423.051.518.525
7-ik	95.474	20.741.954.74	497.784.593.252
8-ik	95.474	23.730.954.74	569.528.665.006
9-ik	95.474	26.600.954.74	638.402.733.876
10-ik	95.474	29.355.954.74	704.521.799.995

Kerek számmal 800.000.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Szaján, 1879. okt. 12-én.

Tek. szerkesztő ur!

Az 1873-ik évi 22-ik törvényzikk el- len, mely a telepítvényes községek ügyeit volna hivatva rendezni, több oldalról azon pa- nasz hallatszott, miszerint épen ez a törvény tette köldusökká a telepítvényeseket és föld- önfutóvá a saját hazájában mostoha gyer- meknek tekintett szegény magyar népet.

Hogy mennyiben jogosult e panasz, nem kutatom; de annyi bizonyos, hogy vannak itt Dél-Magyarországon egyes földesurak, kik egy-egy hold belsőségi földet tulajdonukba bocsátottak ugyan a telepítvényeseknek — ki- küldött vételárban, de a többi eddiglegé- haszonbérben birt földre nézve még a há- szonbérélemből is kizárták őket. Már hogy az ilyen helyzet csakugyan egy az éhen- halással, az kétséget nem szenved. Hogyan is képzelet az magának az a teiben-vajban furdó földes ur, hogy egy 5-6 tagból álló nem földesur becsület magyar család egy hold földnek terményéből egész családát meg-

éihessen, adóját is fizesse, gyermekeit is jó honpolgárokká nevelhesse?! Paupertas est ma- xima meretrix! Nem annyi-e ez, mint a ma- gyar elemet, mert fájdalom leginkább csak ez van itt Dél-Magyarországon a telepítvényesek inséges kenyérére utalva, agyonütni és kivan- dorlásra kényszeríteni?! S mindezt akkor, mi- dőn Torontálban, nevezetesen a volt nagy-kikindai districtusban, 23,000 hold külön minőségű magyar koronaföldet olyanszerbek is usur- pálnak, kik omladinisták s a hazá- nak és a magyar államcszémének nyílt ellenségei! —

No de eltekintve mind e szomorú való- ságtól, vannak ismét nagylelkű magyar birtok- osaink s főúraink is, kik nem tévesztve szem- elől a hazai bűzérdeket, a fent idézett tör- vény jól felfogott szellemében, öt hold föld- et engednek át a szegény telepít- vényeseknek!

Torontál megyének legnagyobb magyar telepítvényes községe, Szaján-Vilmater f. h. 12-dikén költötte meg földesurával, báró Révay Simon ur ó nagyméltóságával az örökváltási szerződést.

A nemeslelkű földesur minden egyes tele- pítvényesnek örök birtokába bocsátott öt hold (1600 négyzög ölle) földet, és pedig 1-ső osztályú földet 180, 2-ik osztályú 150, és 3-dik osztályú 130 fútert olykép, hogy ezen összeg 20 év alatt 6-os kamatfizetés mellett törlesztessék. A engedett továbbá egy holdat egy ujonnan építendő magyar kath. iskola- ra, egy holdat iskola és egy holdat kőn- tor- és horangozóknak számára. A többi földet pedig kiadta népének haszonbérbe.

Legyen ezért halás köszönet ő nagyméltóságának, ki mint magyar főur fellegelőt őt hiven teljesítette is a földesur által járó ha- zafias kötelességet. Ez által Torontál megyé- ben egy nagy, 3900 lelket számláló magyar községet alapított és örökített meg, szaporít- totta ezzel itt a megyei magyar elemet és kezébe adta annak jövő szellemi és anyagi felvirágzása kulcsát. Isten sokáig értesse és boldogítsa báró Révay Simon ó nagyméltóságát és főúri nemes családját!

Másod sorban méltó elismerést és köszö- netet érdemel tek. Elszerszky Janos uradalmi igazgató ur, ki tapintatos eljárásával eszelésen, békés egyetértésben, minden nehézségek nélkül vitte keresztül községünk örök megváltását.

Vajha minden magyar főur egy hordozná szívén a magyar elem javát és érdekét, mint Révay Simon, az igazán nemes báró!

Novoszellón, 1879. okt. 13.

Tek. szerkesztő ur!

A katona ellenőrzési szemlek honunkban nagyban folynak, és ha nem csalódom, had- kiegészítési kerületünkben legközelebb már be is fejeztetik az; mely körülmény arra enged következtetnünk, hogy az idén már többé nem mozgósítunk „szent a beke!”

De nem úgy vélekednek ám a szegény ellenőrzési szemlekre köteles tartalékosok, a kik tartózkodási helyükről a szolgabírói szék- helyekre 4. sőt 5 mérföldnyi távolságról reg- geli 8 óra beidőztettek, mert a ki pont 8 órakor „glédában” nem állt, az már egy ne- gyed 9 órakor haza mehetett, s köteles lesz nemsokára az utellenőrzési szemle 8-10 mérföldnyire újabb megjelenni, s bizonyosan ráadásul még a „Kasern Arrest” (laktanya fogság) úde levőg élvezetében is szerencséje lesz e miatt.

Még mindig tisztelője voltam s maradok is a subordinatónak, s különösen a katona- ságnál teljes lehetetlennek találok — ma nap még — a nélkül a rendet fenntartani, de hogy az oly szigorúan méréssek „békés idő- ben” még a tartalékos katonára is, már itt az epém felhaborodott. Az igaz, hogy itthon is csak katona, de mikor adózópolgár és csalá- dító is, hová most már előbb?

Nagyobb része a tartalékosoknak nap- szám-keresetével kénytelen a mindennapit be- szerezni, s kivált most a nagy mezei munka időben, minden perc vesztéségre reá nézve, de még is a parancsnak hódolva, az egy napot feláldozni kéntelen, s ime még több áldozat kívántatik, t. i. hogy, vagy egy nappal indu- jon előbb, vagy pedig az nap 3-4 órakor éjfélt után, mert — ha pont 8 óra a kitű- zött helyre be nem gyalogol — mert nincs ám mindegyiknek lova, kocsija, (s eltekintve a még fennálló rosz időjárásról), akkor már nem elég, hogy ide befáradt s egy napot vesztett, de ezenkívül — mint már érintem — „buntetésül” — mert talán egy órát késett, — utellenőrzési szemlére is megjelenni kö- teles.

Szemtanuja voltam egy helyen, ahol az ellenőrzési szemle már 9 órakor befejeztetett s a tiszt ur magát ajánlva, bennünk a kisse- elkésett témédek legénységgel a faképnél ha- gyott, daczára, hogy ezen — ha mindjárt „Verordnung”-on (rendelet) is alapuló brutál- is eljárása ellen óvat emelünk.

Ha már e bajon ez időre segitenünk nem lehet, de a jövőre nézve tétessék legalább a hivatott polgári községek által lépés, hogy az ellenőrzési szemlén leendő megjelenésre ne tüzessék ki egyaránt az idő l és 5 mérföldre eső községeknek, hisz az 5 mérföld csak nem érhet oda, amikor a egyes, s a szemle ne 8 órakor, hanem legalább 9-től 11-ig tartson, és pedig: sorrendben távolság szerint.

D. Bodó Sándor, jegyző.

Gyűlésvész, 1879. okt. 14-én.

Mint a párdányi járás állandó gazdasági tudósítójának, — nem lehet szándékomban a Gyűlésvész vidéken garázdálkodó rabló bandá- ról írni, de mégis kell róla írni, mert ezen mely homályba burkolt ügynek biztos ered- ményre vezető finom tapintatossággal vezetett kipuhatolása fényes bizonyítványt nyujt jára- sunk rendőr-igazgatási derekasságáról, mely- nek folytán a kepzelt rablók egy desperatus egyén fonyegelőzdezzel kapcsolati ki- séreltre derítették ki. — Ressortomba inkább tartozik a közlekedés és az utak állapotáról megemlékezni, a mely a gazdasági vagyono- sodás egyik fő emeltyűje, és itt dicsekedés nélkül mondhatom, hogy a párdányi járás ez évben a közmunka erővel óriási munkát vége- zett; nemcsak, hogy a megyei utat Módostól a temesmegyei paráci határig bőven megho- mokolta, hanem erőlyes és tapintatos szolga- bírnaknak sikerült a községeket arra is reá bírni, hogy a részükre fenhagyott 1/3 köz- munkaező egy részét a párdány-módi ut helyreállítására a járásfőnök úr rendelkezé- sére önkényt felajánlották, minek folytán most már az eddig tele járhatatlan módos-párdányi országot töltésekkel eláruva, meghomokolva adatott át a közlekedésnek. Bár a torontál- megyei szolgabírák tevékenységére és erőlye- ségére, mint azt a magas kormány is elis- merté, büszkék lehetünk, mégis sok ily tevé- keny és körültekintő szolgabíróit kívánunk meg- gyónknek.

Az őszi vetés, mindannak daczára, hogy az aszályos szárazság folytán ugarolni nem lehetett, az egész járásban megkezdett; el- nem mulaszthatom gazdátársaimat figyelmeztet- ni, hogy a meg nem ugarolt földeteken leg- inkább szokott az őszi nagyobb mennyiség- ben felépni, azért el ne mulasszuk a páczo- lást. Rövid emlékeztetőül felhozom a páczo- lásnak mikénti alkalmazását és a páczo lásnak vegyészeti tekintetéből szükségességét.

Recipe: Vegy zöld galiczból (ferrum sulfuratum) 3/4 részt, közönséges konyhasóból 1/4 részt, ezen keverékből négy kanálnyit 10 liter vízben forraltatik fel. s ezzel a vető- mag folytonos keverés mellett jól megnedve- sítetik a vetés előtti napon.

Vegyészeti felvilágosítás: Ugyan is a galiczkoldattal való megnedvesítésnek nem az a feladata, hogy ez által a vetőmag- ról a rajta tapadó üszögmag lemosassék, ha- nem inkább az, hogy ezen üszögmag, mely csak is göröcsői vizsgálat mellett ismerhető fel, onnét biztosan eltávolíttassék és megsemmi- sítessék. — Közüdmásu dolog, hogy a gá- liczjegeczek csak 7 tőm. vizet tartalmaznak, melyet a levegő oxidálási elmállás következe- tében könnyen elveszítenek, a konyhasó azon- ban azon természettel bírva, hogy vizrésze- ket inkább magához ragad, a galicznak a vetőkőzbeni elmállását megakadályozza, s a földben talált nedvség folytán az üszögmag- got eltávolító és romboló erejű jegeczedést előidézi.

F. S.

Antalfalván, október 18-án 1879.

(Tanügyi tapasztalatok.) Alulírott, midőn ezen deli vidékre tanítói hivatalra meghivatott, már akkor a határvidéki polgárossá volt. — Sokan dicserik az akkori rendszert, többen pedig nem igen voltak vele megelégedve; te- hát a mennyire sikerült az előbbi rendszernek jó és rosz oldalait felfedeznem, szabad le- gyen különösen az akkori tanügyi viszonyok- ból értekezem, hogy így a jelen tanügyre könnyebben lehessen következtetni.

A volt határvidékekben a katonai rendszer volt az uralkodó, a népek nem volt szabad akarata, s a mi felsőbb helyről parancsol- tott, annak engedelmessé mindenké tartó- zott, s ez okból minden rendelet szigoruan végrehajtott.

Az iskolai ügy is szigorú felügyelet alatt állott. Az iskola tanterme meglehetősen volt felszerelve, s az iskola és udvarának tisztántartására nagy gond fordították; a tanítói lakok azonban kicsinyek voltak, rendszeren két kis szobával bírt a tanító, s onnan van, hogy most is sok helyen nagyon szűk tanítói lakok építettek.

A magyarosodás szép eszméje még akkor nem vert gyökeret, hanem a germanizatio nagyban előmozdított, számos községben volt az ugynevezett német tanodák felállítása, ily módon a nép alsóbb osztályából is sokan meglehetősen elsajátították a német nyelvet, s ez az oka, hogy a magyarosodás a volt határ- vidékekben jelenleg is nagy akadályokba ütközik, miután még most is sokan, habár csak titkon germanizatio felé gravitálódnak, s a ma- gyar nyelv tanulásáról hallani sem akarnak.

Ezzel befejezem cikkemet, jövő számban pedig, tekintetes szerkesztő úr engedelmével, a tanügyi felügyeletről fogok értekezni.

Tyahún János, tanító.

HETI SZEMLE.

Mi történt az országgyűlésen. Eddig voltaképpen igen kevés történt. Október 10-én megválasztották a közigazgatási s Bosnyákorszá- g és Hercegovina közigazgatási viszonyaira kiküldött bizottságot és egyúttal elhatározták, hogy míg a bizottságok dolgoznak, október 23-ig, a ház érdemleges ülést nem tart. Ok- tóber 15-én csak javaslatok beterjesztése czél- jából volt ülés. Ekkor terjesztették be a Bos- nyákország és Hercegovina közigazgatásáról, a hadsereg létszámáról, a jövő évi ujonczju- telekről, a királyi udvartartás költségeiről s a budapesti főutczákon építendő házak adómen- tességéről szóló törvényjavaslatokat. Rövidre fogva ismertetjük őket. Az első Bosnyákország

deli. Azért első, mert legnehezebb. Tudni- illik ott van hatalmunk alatt két tartomány, nagyobb mint Erdélyország volt, a melyet kor- manyozni kell. De ki kormányozza? Nem tar- tozik sem Ausztriához, sem Magyarországhoz; így a dolgait nem intézheti sem a magyar, sem az osztrák országgyűlés. De viszont arról gondoskodni kell, hogy ne történjenek ott ez intézkedések önkényesen, s hogy ennélfogva meglegyen — ott is, mint az egész monar- chiában — az alkotmányos ellenőrzés, ennélfogva a kormány azt indítványozza, hogy Bos- nyákország és Hercegovina kormányzatát bizza az országgyűlés a közös kormányra; a kellő költségek megszavazását s ennek ellenőrzését a delegátóra. Ha azonban költés valami ál- landó beruházásra kell, azt a magyar és osz- trák országgyűlések adhatják meg. A második javaslat az osztrák és magyar hadsereg létszámát a jövő tíz évre is 800.000 főre teszi. Nem igen szorú ez hosszabb indoklásra, ha közöljük, hogy Oroszország összes hadireje 3,046.800, Franciaországé 2,723.000, Német- országé 2,004.300, Olaszországé 2,024.200 főre megy, míg a miénk, honvédséget és póttartalékokat bele számítva, nem több 1,194,318- nál, bizony inkább kevés mint sok ama szá- mokhoz képest. A harmadik javaslat a jövő évben besorozandó 45,000 főnyi ujonczju- teleköt ajánlja meg. A negyedik javaslat végre 15 évi adómentességet biztosít a házaknak, melyek Budapesten a sugaruton s a nagy kör- unten épülnek. Azért adatik adómentesség ezen helyeken épülő házaknak, mivel ott az al- lammak sok és drága pénzbe került telke van; kívánatos tehát, hogy e telkeket el lehessen adni. Ez tehát röviden, mit az országgyűlésen végeztek. Nézzük most a többi államokat:

Az osztrák parlamenti partmzogalmak ugy alakultak, hogy az a csehek és elvroko- naik, a felső házban pedig az alkotmányhivék vannak többségben: még pedig oly módon, hogy a felső házban az alkotmányosok sokkal nagyobb többséggel bírnak mint az alsó ház- ban ellenfeleik. S jellemző mimesetre, hogy a Schmerling által tervezett alkotmányhü part- hoz csatlakoztak azok is, kik az udvarral kö- zelebbi vagy távolabbi összeköttetésben áll- nak. Így állván a dolgok, jól teszik a csehek és elvrokonak, ha mérsékelt igényekkel néz- nek a jövő elebe, mert ily partviszonyok és alakulások között, szemben oly többség fő- rendi házzal, aligha képeznek lesznek valamit keresztülvinni a jogfentartástól, a mihez a fő- rendeknek is beleegyezése kívántatik.

Franciaország belpolitikai életében rövid szünet után ismét kezdődnek a zavarok. — A megkegyelmezett kommunisták tömeges hazatérése nagy demonstrációkra szolgáltatott alkalmat, melyekben „éljen a teljes amnestia!” jelszót igen erősen hangoztatták. Vaddington kijelenté, hogy a kormány e kérdést teljesen befejezettnek tekinti s a „ministertanács is egy- hangulag azt határozta, hogy ez irányban egy lépést sem fog tenni tovább. Azonban Gambetta lapja is a napokban kiállott a küzdésre s kö- vetelte a teljes amnestia megadását, a mi ugy a felhivatalos lapokban, mint magában a kor- manyban nagy felháborodást szült, mert Gam- betta kezét látják dolgozni a kormány ellen s avatott körökben tudni vélik, hogy Gambetta csakugyan mesze a kormány elleni amnestia agitatótól, míg más oldalról hozzátesszik, hogy Gambetta ez által nem akar egyebet elérni, mint visszanyerni ismét a radikálisok táborá- ban a népszerűséget.

Angolszágból nevezetes hírt hozott a táviró. Azt, hogy az angolok szerencsésen bevették újra Kabul, Afghanistan fővárosát s ezzel leverték a fölkéledt; tömérdek hadiszert, nevezetesen ágyút ejtve szákmányul. — Ezen ágyúkat bizonyára nem Afghanistanban öntötték, hanem Oroszországon át, vagy épen Orosz- országból kerültek oda. Kavaryari és társainak meggyilkolása tehát meg van boszulva, de ezzel Anglia a feladatnak csak egy részét tel- jesítette. Hátra van még, hogy Afghanistani most már szorosb kapcsolatok fűzve az indiai birodalomhoz, mert csak ez felelne meg ama czélnak, melyet Krassz angol belügyér e napokban tartott beszédében hangsúlyozott, s mint melyet Angliának az Afghán politikában szem elől kell tartani.

Spanyolország bark tartományaiában, a hol Don Carlosnak legtöbb híve van, izgatott- ság uralkodik. A spanyol kormány katonai rendszabályokhoz nyult a nyugtalankodók el- lenében. Quetada tábornok, a barki megálló sereg parancsnoka Vittoriába tette át főhadí szállását San-Sebastianból és a bark és navar- rai helyőrségeket mind áthelyezték. Guipuse- nában megszaporították Miquel tábornok had- testét, Iruban pedig beszédet tartott Pucetada tábornok a csapatokhoz, intve őket, hogy vé- delmezzék Alfonso király jogait és ne hall- gassanak a forradalmi izgatók tanácsára.

— n.

HIRHARANG.

* A budapest-zimonyi vasut. A közlekedési miniszter értesítette Pestmegyét, hogy a vasuti és hajózási főfelügyelőseget felhatalmazta, miszerint az újvidék - zimonyi vonal kitüzésének befejezése után a nyomjelzési fővelteleket folytassa Újvidéktől - Budapestig, még pedig egyrészt Zombor-Kalocsa, másrészt pedig Szabadka felé. Ez értesítés fölívja a megye közönségét, miszerint a nevezett fel- ügyelőségnek e felvételekkel megbízott közegeit a kellő támogatásban részesítse.

* A tömeges katonai szabadságo- lást elrendelő kormányintézkedésre vonat- kozólag írja a „Deutsche Zig.”: A csapatoknál két éven át kiképzett legénységnek a gyalog-

ságnál sincs a oktatás alatt s a elégy. A hátrány 1-én a behívni belüket, mintegy legalább selne, s ségeket legalább nélkül, a csekély- szabadsá- am — e friban vá

* Ugye- festőműve a nagy-lye nyörű fre- ban festo- méltan ma- dai templ- rulek, he- plománus művésze zetein né- bibliai je- mintái né- csora lá- éves Jéz- templo- gadja; a- zolja, am- nyekában- testnek ul- zetünk sz- sikerült l- látható. A s az ottai- hogy meg- kat oly e- egyszerm- műzlesé- nyitottak- újabb rem- mából, s- gyei mű- festésű- * II

közönlő- graf lemon- csakis sze- külügymá- tenni lehet- * Az- dekes kis- brus a „P- októberbe- becsi kelet- tözkodott- s azon no- kik nem v- öveik köre- dalmak ev- Bécs lázo- szünetelt- kis nyári- tötték szü- az 0 kezé- nap megte- fegyvert f- falai védé- patai ellen- rozlák, he- Puskat, p- tek s be- bevették a- fosztva le- vettek. A- midőn meg- egy csász- s megpar- mulva teré- alajegyzés- a fiatal hős- tanui köz- nek közön- miniszter- ban tartózt- Természet- a hadvezé- litést. Hala- névsorát, o- barátja fia- nővendéke- nen első kö- disgrätzhez- getni. A n- Hubner sem- lenségéről,- akár, itél- badsg bun- Windisgráz- lasztani: a- — „No ak- ner gyors- hat legyem- s a fiatalok- ember peit- dicséretre- grätz barba- az új külüg-

* Kál- u magyar o- mult száma- alatt tudott- rentitásra- ben. Egysz- kormány ne- kieszközöl-

ságnál s vadászoknál éppen semmi teendője sincs a harmadik év teli felében. Az elméleti oktatás teljesen ki van törölve az első két év alatt s a helyi szolgálata két évfolyam teljesen elvég. A legenyéséget kiképzésének legcsekélyebb hátránya nélkül el lehetne tartani november 1-én bocsátani s április 1-én ismét egybehívni a harmadévi tényleges szolgálathoz. 35 embernek századonként, tehát mintegy 60,000 embernek öt óra elbocsátása legalább kilencz milliónyi megtakarítást képviselne, s ha ez elbocsátási s egybehívási költségeket 900,000 frtra tesszük s egybehívási költségeket 8 milliónyi lenne a megtakarítás, a nélkül, hogy a monarchia védekezése a legcsekélyebb csorbát is szenvedné. E helyett szabadságnak csakis ez idén 23,000 embert, ami — egy ember költségét havonként 12 1/2 frtban véve föl — 1.437,000 frt.

*** Új festészeti remek Torontálmelegében.** Gogner, nagy-beeskereki akadémiai festőművész, ki csak a minapában fejezte be a nagy-beeskereki főgymnásiumi templom gyönyörű freskjait, most ismét a tordai templomban festett falkepeit által fűzőt újabb virágolt méltán megérdemelt babérokörébe. A tordai templom falfestményei oly kitűnően sikerültek, hogy azok akármely nagy város templomának is kiválóbb díszere szolgálhatnának. A művész a 18 ól hosszú tordai templom ivetében alkalmazza gyönyörű falkepeit, melyek bibliai jeleneteket ábrázolnak Doré genialis mintái után. A szentély fölött az utolsó vascsora látható; a második ívet képe a 12 éves Jézust állítja elénk, a mint a jeruzsálemi templom irástudói oktatja és bálmulatra ragadja; a harmadik a getsemáni kert ábrázolja, amint életűde keleti növényzetének árnyékában az ellankadt tanítványok a gyarló testnek álmát alusszák; végre a negyedik, nézetünk szerint legideálisabb és legkitűnőbb sikerült freskón Krisztus mennybemenetele látható. A derék tordai magyar közönségnek s az ottani lakosok urak becsületére valik, hogy meggazdálkodott fillicéikkel templomukat oly ékesen feldíszítették, s hogy abban egyszerűsége a nép vallásos áhitatának és művelésének fejlesztésére szemléltető iskolát nyitottak. Üdvözlőjük a derék művészt ezen újabb remekének sikerteljes befejezése alkalmából, s örömmel constáljuk, hogy megyei műtárlatunk ismét egy kitűnő festészeti remekkel gazdagodott.

*** Haymerle külügyminiszter be-köszöntő körjegyzéke** igen rövid. Andrassy gróf lemondása, mondja ebben a külügyminiszter, csakis személyes tekintetek következménye, a külügyminisztériumban is személyváltozás történt tehát csak, minden rendszerváltozás nélkül.

*** Az új külügyminiszter** életéből érdekes kis epizódot beszélt el Neményi Ambrus a „P. Lloyd“ egyik számában: 1848. év októberében egy weidlingi kis nyári lakban a becsi keleti akadémia néhány növendéke tartózkodott. E nyári lak az akadémia tulajdona s azon növendékek számára van berendezve, kik nem voltak oly szerencsések a szünetüket övéik körében tölthetni. 1848-ik év a forradalmak éve volt. Ez év októberében egész Bécs lázongott. Weidlingba többek között szintén elhalott a forradalom szelleme, abba a kis nyári lakba is, hol a jövő diplomatái töltötték szünetüket. Messenhauser kiáltványai az ő kezeik közé is kerültek, s midőn egy nap megjelent a proklamáció, mely minden fegyvert forgatni képes embert felhívott Bécs falai védelmére Windisgrätz megszálló csapatai ellen, a mi kis diplomatáink is elhatározták, hogy ott lesznek a véres küzdelemnél. Puskát, pisztolyt, tőrű szerzetek, Bécsbe siettek s beállottak a diákok legiójába. Bécsel bevették a császári seregek. Fialainkat megfosztva fegyvereiktől Windisgrätz táborába vitték. A herceg írtózatos haragra lobbant, midőn meghallotta, hogy a rebellisek soraiban egy császári intézet növendékei is ott voltak, s megparancsolta a hadbíróknak, hogy egy óra múlva terjessze elébe halálítéletüket s azt az alajgyűzés után hajtsák végre rajtuk. S hogy a fiatal hősök is nem kerültek a nemzet vértanui közé, azt csak egy szerencsés véletlennek köszönhetjük. Hübner, a későbbi rendőr-miniszter atyja, ki éppen Windisgrätz táborában tartózkodott, találkozott a hadbíróval. — Természetes, hogy a hadbíró első sorban is, a hadvezér barbar rendeltetéről tett neki említést. Hübner megnézte a halála ítélandók névsorát, ott találta azok között legkedvesebb barátja fiának, a keleti akadémia legkitűnőbb növendékének nevét. — Természetesen Hübner első kötelességének tartotta rögtön Windisgrätzhez menni s a megkegyelmezést sürgetni. A herceg körlehetetlen maradt, de Hübner sem tárgyalt. Beszélt az ítélet kegyetlenségéről, ajánlotta, hogy ha már büntetni akar, ítélje őket várfogságra vagy más szabadság büntetésre. „Náam — vágott közbe Windisgrätz — csak kettő között lehet választani: a halál vagy a szabadság között.“ — „No akkor bocsássa őket — szólott Hübner gyorsan — egészen szabadon.“ — „Jó, hát legyenek szabadok,“ válaszolt a herceg, s a fiatalok meg voltak mentve. Az a fiatal ember pedig, kinek érdekében Hübner oly dicsegetésre méltó szilárdsággal küzdött Windisgrätz barbarizmusa ellen, nem volt más mint az új külügyminiszter Haymerle báró.

*** Kállay Bénérol,** a külügyminisztérium új magyar osztályfőnökéről a „Vasárnapi Újság“ mult száma főleméli, hogy belgrádi konzulása alatt tudott erélyes lenni a gyakran perfid és renitentiára bajlandó szerb kormányval szemben. Egyszer például valami ügyben a szerb kormány nem akart engedni, Kállay Bécsben kieszközölte, hogy a dunai gőzhajók másnap

már nem kötöttek ki a belgrádi parton. Ez oly hátrány volt a szerbekre nézve, hogy rögtön engedtek. Azért mindig jól volt értesülnie a belgrádi titkos dolgokról s az ottani sajtó egy részére is nagy befolyást tudott gyakorolni. Neje, gr. Bethlen Vilma, Belgrádban lakásuk alatt maga is megtanult szerbül, több szerb beszélt magyar nyelvre fordított. Ugyancsak a „Vasárnapi Újság“ban Asbóth János azt írja, hogy midőn Kállay 1869-ben magát a szerb fővárosban installálta, akkor ez több irányban kellemetlen sensációt okozott. De Bécsben és a magyar-osztrák, — akkor még tisztán osztrák — diplomatiában hallatlan eset volt az, hogy a diplomataságot mindjárt főkonzul-ságon kezdje valami egészen fiatal ember. — Kállay 1839. decz. 22-én született, nem hogy diplomatai, de talán még jogi vizsgákat sem tett, nem szolgálta soha sehol és mindehhez még nem is esch gróf, hanem magyar ember volt. — Hozzá tehetjük, hogy Kállay Béni, ki jeles szolgálatakat tett monarchiánknak, Andrassy grófnak köszönheti carrierjét.

*** Az elbocsátott felekezeti néptanítók követeléseire** nézve a hitközséggel szemben, a semmitől közös ülésében a következő határozatot hozta: Habár a felekezeti tanítók végkielégítési követeléseinek megállapítása az illető hitközséggel szemben az 1875. XXXII. t. cz. alapján közigazgatási utra tartozik, s a megállapított végkielégítési összegét közigazgatási uton be is lehet hajtani, mégis tekintettel arra, hogy bírósági segélyt nem lehet azoktól megtagadni, a kik törvényes követeléseiket a per utján kívül érvényesíteni nem képesek, — a végkielégítést követelő tanító azon esetben, ha közigazgatási uton nyert kedvező határozatot ugyanazon uton érvényesíteni nem képes, föl van jogosítva arra, hogy követelést bíró előtt, per utján érvényesítse.

*** A phylloxera** terjedésének meggát-lása ügyében a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztérium az ország valamennyi törvényhatóságához körrendeletet intézett, melyben tudatja, hogy a phylloxera nevű szőlőpusztító rovar újabb felső Olaszországban is mutatkozik. S tekintettel arra a körülményre, hogy e rovar behurcolása nem csak gyökeres és sima szőlővesszők, hanem a szőlőökre egyéb részei és a levelek által is eszközölhető: a rovar behurcolásának lehető akadályozása ezeljából az osztrák cs. kir. kormányal egyetértőleg eltiltja a közigazgatási minisztérium úgy a gyökeres és sima szőlővesszők, rózsenek, leveleknek, száraz vagy friss állapotban, legyenek azok bár csak csomagolásra is alkalmazva, úgy a szőlőökre hasonló egyéb részeken — a szőlőfűrtök kivételével — külföldről való behozatalát. Ezen rendelet attól a naptól fogva lép érvénybe, melyen az a vámhivatalok tudomására jut. A közigazgatási szakminisztérium ezen körrendelete hatóságunknak is megküldetett oly utasítással, hogy az közhírre teendő s fogantatása a legnagyobb erélyvel eszközözendő.

*** Bosnyák nemesek.** A nemesi osztrák, mely a legutóbbi időben olyan kevésbé örvendtes módon gyarapodott meg, újabbán is szaporodni fog, még pedig meglehetősen szokatlan uton. A bosnyák bégek ugyanis nemesítették fognak. A bégeknek legnagyobb része ugyanis származására nézve magyar nemes, s származását okmányokkal bebizonyítani képes, s a Philipovic, Sokolovic s más bég-családok még akkor kaptak nemes leveleiket, midőn Bosznia még Magyarországhoz tartozott. Most tehát ama régi nemesleveleket meg fogják erősíteni, s azon bégek, kik leveleik birtokában már nincsenek, szintén nemesíttetnek. E nemesítésnek valószínűleg nem csak az lesz haszna, hogy a kékvérűek osztálya egy meglehetősen tarka csoporttal fog szaporodni, de talán az is, hogy a bégek nem fognak akadékoskodni abban, hogy a köztök és a földművelők között fönálló hűbéri viszonyt monarchiánk európai fogalmak szerint a lehető legrövidebb idő alatt rendezze.

*** Egy fejedelem, ki maga építi mauzoleumát.** A mult évben Bécsben időzött a 80 éves auidi indiai exkirály, ki aztán Londonba ment, hogy engedélyt eszközöljön ki Viktoria királynőtől a hazájába való visszatérésre, mert ott szerette volna fejtő örök nyugalomra lehejtani. Az engedélyt nem kapta meg. Az agg fejedelem visszatért ismét régi száműzetési helyére Bagdadba. Most a száműzött egy indiai építész hivatott magához s ezzel kertjében egy mauzoleumot épített, melybe majd egykor holttestét fogják elhelyezni. Az agg minden nap megszemléli a munkálatok előhaladását s maga is tesz egy követ az épülethez, hogy sajátkezüleg résztvegyen mauzoleuma építésében. A száműzött már végrendelést is megcsinálta, s uniszonal örökösévé — körülbelül nyolcz millió forint felett rendelkezik — Bahedür Mohamednek, az utolsó nagy-mogulnak unokáját, a tizenöt éves Akbar Ed-Daulatot nevezte ki. Tett még egy millió rupiára rugó alapítványt is, melynek kamataiból huszonnégy molláht díjjának, kik a proféta medinai sírijánál naponként háromszor imádkozni tartoznak az elhunyt lelki nyugalmáért.

*** Párbajvívás zenével.** Rómában két fiatal hírneves zeneművész egy kávéházban valami társas együtttel alkalmával összehozott, mely összejövetel kibívással végződött. A két haragos fél jelenvolt barátai és ismerősei mindent elkövettek, hogy a haragra gyűlt két barátot kibékítsék, de minden fáradságuk hasztalan volt. S midőn a kibékítés lehetetlenségét belátták, arról gondoskodtak, hogy a párbaj legalább vérontás nélkül történjék, s erre nézve a párbajnak egészen új nemét ajánlották a feleknek, t. i. a zenei párbajt. Hanem mielőtt

ajánlatot tettek volna, a haragot viselő kötelezettek arra, hogy a társaság által felajánlandó párbajvívás bármennyű nemet elfogadják. Ennek megtörténtevel elhatároztatt, hogy haragjukat zongorajátékkal engeszteljük ki, olyformán, hogy mindaddig kötelesek a játékot folytatni, migsem az egyik fél kidől, s e szerint a kitartóbb lesz a győztes. Jatek alatt a zongorázónak nem volt szabad egy újat sem a billentyűről levenni, számukra pedig étel vagy ital egy közvetítő kéz által nyújtott. Előadásul a „Trobador“ jelöltetett ki, melyet kötelesek voltak az ellenségesek végig játszani s mindannyiszor újból kezdeni. A jelenvolt tanuk és megválasztott becsületbírósg jelenlétében a párbajvívás, illetve zongorázás meg is kezdődött. Azonban a „Miserere“ és a „Trobador-dal“ nem volt oly szívréható szomorú, mint a játék vége. Tizenkét órai játék után az ellenséges felek arcán már ott ült a belső ingerültség és a játék megerőltetésnek kinyomata; szemük kimeredtek, kezeik pedig magdagadtak. Ekkor a tanuk és a becsületbírák ismét rábeszéléssel és kérésselek igyekeztek őket kiengesztelni, hogy a játszmát félbehagyva, béküljenek ki, de mind hiába. Huszonkét órai játszás után az egyik fél keserves sikollással összerogyott — gutaütés velett véget életének. Másikára a másik is összerogyott és öntudatlan állapotban terült el a földön. Ez utóbbit az orvos erős ideglázat észlelt, fellábadását pedig kétségbe vonta. Az ottani zenei körökben titkolják az esetet.

*** Veszedelemes komédiás.** Van Berlinben jelenleg egy Morisson nevű színész, kinek személyén teljesen erőt vesznek betöltött szerepei. Morisson úgy „Verve“-vel játszik, hogy a színésznökök újait csaknem szét-tördeli, a férfiak testére kék foltokat nyom, sőt a kinek — szerencsétlenségére — harczba kell keverednie vele a színpadon, ezen oly sebet ejt, hogy szolgálatképtenné válik. A minap mint Othello úgy megszurta Jágót, hogy vérzeni kezdett s az előadást „Jágó időelőtti megöletése“ miatt félbe kellett szakítani. Ezóta Morisson csak faból készült vattás fegyvereket kap kezébe.

*** Öngyilkosság Rothschild irodá-jában.** A mult napokban a párisi Rothschild ház lafille-utezai irodájában egy szerényen öltözött egyéniség jelent meg egy jótékonyági intézetbe való felvételét kérve. Az előszobában, hol az ismeretlen egyéniség várakozott, megmondták neki, hogy nem eléggé indokolt kérvényével csak kevés kilátása van czélt érni. Erre a boldogtalan pisztolyt vett elő, csövét szájaiba fogta s elsütötte a fegyvert, még mielőtt megakadályozhatták volna. Veszélyesen megbeszélve roskadt össze, és gyorsan körhözba szállították. A nála talált irásokból kint, hogy neve Bayer Bernát, lengyel származású s Fevrayban (Seihe-et Oise) lakik. — Úgy látszik, elmeharborodásban szenved.

*** A szegedi károk.** Mint egy, a királyi biztoshoz intézett részletes jelentésből kitanúk, a kárbevételek végeredménye ez: 1. A belvárosi 1494 házban lakott 4538 fel kárai ingóságokban és ingatlanokban 5.025,955 frtot tesznek; 2. a rökusi 1027 házbéli 2119 fel kárai 2.193,843 frtot; 3. a felsővárosi 1534 házbéli 3615 fel kárai 2.120,624 frtot; 4. az alsóvárosi 1545 házbéli 2990 fel kárai 1.485,027 frtot. Ehez képest 5600 házban 13762 félnek összes kárai 10.825,449 frtra becsültek. A becslési munka ezen összeállítását legközelebb követi a rektifikáció, melynek alkalmával, úgy lehet, figyelembe fogják venni utólagosan azok kárait is, a kik, és ilyenek nagyon számosan vannak, kárait eddig bármily okból be nem jelentették.

*** Egy kis regény.** N. fővárosi kereskedő neje a napokban új cselédet fogadott. Delben, midőn a cseléd az ebédnél felszolgálni akart, elejtette a kezében lévő tálat s egy sikollással összerogyott. Alig tudták eszméletre hozni. Midőn a cseléd magához tért, sirva csomagolta össze holmiját és asszonyának nagy bálmulatra azonnal elhagyta a házat. — Magyarazatja pedig a dolognak ez: Ezelőtt mintegy 15 évvel említett N. kereskedő még felusi szatócs volt; nemcsak meglehetősen vagyonnal, de a vidéken a legszebb feleséggel is dicsekedhetett. — A szép asszony azonban kissé kaczer volt. Történt, hogy a faluba lovas katonasággal szállásoltak, s ez volt a boldog szatócsnak boldogtalansága, — mert szép nejét egy diszid tiszt elcsábította. A szerencsétlen férj vizsgálatlan volt, és nejeinek soha nem tudott megbocsátani. Meg is indította ellene a válóperit házasságtörés alapján, a mi hamar véget ért, és az elzött boldog párt örökre elválasztották egymástól. De N.-nek nem volt több maradása a faluban. A szegény, a fajtalam elűzték onnan. — Eladta mindenét, s elhagyta a ránézve szomorú emlékü falut. Feljött a fővárosba és jelentékeny tőkével itt nyitott kereskedést. A szerencse kedvezett neki; szép vagyont szerzett, később német hangzású nevét is megmagyarosította s ujra megnősült. Most már régen nős, művelt szép neje, viruló szép gyermekei vannak, és a legboldogabb életet éli. Derült egére csak a napokban borult egy kis felleg. Az a cseléd, kit neje felfogadott, első felesége volt, a ki őt első látásra felismerte. A szerencsétlen egykor szép asszony ennyire jutott.

IRODALOM.

Naptárak 1880-ik szökövére. A „Franklin-Társulat“ magy. irod. intézet által épon most küldtek be szerkesztőségünknek a következő közkeveltségben részesülő csnosan kiállított, és a legnagyobb gondal

szerkesztett 1880-ik évre kiadott naptárak. Valamennyien a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumban összeállított legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vasarok kimutatásával vannak ellátva.

„Nemzeti nagy képes naptár“ 1880. szökövére. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, szerkeszté Aldor Imre. XII. évfolyam. „V. Karoly bevonulása Antwerpenbe“ nagy czimképpel (Mackart festménye után) és számos a szöveg közé nyomott képpel. A magyar birodalom kormányzati, közigazgatási, törvénykezési s tiszti czimtarával, a legújabb hivatalos adatok nyomán. Ára füzve 1 frt.

„István bácsi naptára“ vagyis családok házigazdáknak és gazdaasszonyoknak, népevelőknek, helységi előjáróknak, iparosoknak és földmívelőknek való képes kalendarium 1880. szökövére. Alapítá és szerkeszté Majer István. XXV. évfolyam. Közleményekkel Sujánszky A., Vadász György, Bogisich Mihály, Vayand Géza, Kiss Rezső, Földváry István, Csonka Sándor s többektől. Ára füzve 50 kr.

„Protestáns új képes naptár“ 1880-ik szökövére. Barath Ferencz, Könyves Tóth Kálmán, Király Pál, Börzöli Gábor, Farkas Gejza, Dapsy László, Bodon József közreműködésével szerkesztette Dusz Sándor tanár. XXI. évfolyam. Több arczképpel s a protestáns egyház tiszti névtárával. Ára füzve 50 kr.

„Falusi gazda naptára“ 1880. szökövére. A magyar gazdák, kertészek, felkészek és tanítók számára. Erdélyi Karoly, Molnár Lajos, Ébner Sándor, Peházt Sándor, Kollmann Gyula, Diószeghy Sándor, Oroszi Miklós, Iby Ferencz, Dömötör László, Vallási Pál, Maurovich Fabián közreműködésével szerkesztette Sporzon Pal m. óvári gazd. akad. tanár. XVI. évfolyam. Számos ábrával. Ára füzve 80 kr.

„Borászati naptár“ 1880. szökövére. Több szakember közreműködésével szerkesztette dr. Nyári Ferencz tanár. VII. évfolyam. Számos ábrával. Ára füzve 80 kr.

„Kertészgazdasági naptár“ 1880. szökövére. Szerkesztette dr. Farkas Mihály. Második évfolyam. Számos ábrával s jegyzet-lapokkal ellátva. Ára füzve 80 kr.

„Magyar nők házi naptára“ 1880. szökövére. Szerkeszté Beniczky Irma. XII. évfolyam. Sok képpel s naplói jegyzetekkel ellátva. Ára füzve 60 kr.

„Lidércz-naptár“ 1880. szökövére. Elbeszélések, vadász- s uti kalandok gyűjteménye. XIX. évfolyam. Számos képpel. Ára füzve 60 kr.

„Honvéd-naptár“ az 1880. szökövére (Együttal katonai naptár). A magyar nép számára szerkeszté Aldor Imre. XIII. évfolyam. „Magyar katonák bevonulása Bécsbe“ nagy czimképpel, s a szöveg közé nyomott számos kisebb képpel. Ára füzve 60 kr.

„Kossuth-naptár“ 1880. szökövére. Szerkeszté Honfi Tihomér. X. évfolyam. „Kocsi-verseny Rómában“ nagy czimképpel (Wagner S. festménye után) s több kisebb képpel. Ára füzve 40 kr.

„Nepesszólója naptára“ 1880-ik szökövére. A magyar nép számára szerkeszté Aldor Imre. XII. évfolyam. „A királyi család“ nagy czimképpel s sok kisebb képpel. Ára füzve 40 kr.

„A magyar nép naptára“ 1880-ik szökövére. Képes kalendarium, sok hasznos és mulattató olvasmányal ellátva. Szerkeszté ifj. Tatar Péter. XXV. évfolyam. Sok képpel. Ára füzve 30 kr.

„Nevezzünk! mulattató naptár“ a gyönyörűsége 1880-iki esztendőre, megcsinálta vala egy Asztromókus. Számos illusztrációkkal. Ára füzve 40 kr.

„Új fali naptár“ 1880-ik szökövére. Egy egész iv ára 20 kr.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beeskereki e. f. kir. törvényszéknél folyó évi október 22-én tartott nyilvános ülésben következő perek adattak elő:

Előadó: SZALAY IMRE kir. törvszéki bíró.
8772. sz. 1879. — Karaffy Ferencznek, Karaffy-Papp Borbála és társai elleni telexkönyvi törlési pere.
7887. sz. 1879. — Pakay Rozália és társai, Pripolszky Sándor elleni telexkönyvi törlési keresete.
6668. sz. 1879. — Özevgy Lalits Stevanné felperes-nek, Sztankovits Radován és neje elleni bírtok pere.
6827. sz. 1879. — Heimerman Péter felperesnek, Szá-vits Voin és társai alpereseknek ellen 1/3 rész termés tulajdona iránti pere.

Ok t ó b e r 25-én fog tárgyalatni.
Előadó: KÜHNEL OSZKÁR, kir. törv. bíró.
8838. sz. 1879. — Pervangel Péter és Annának, Gábor, született Konrad Erzsébet elleni előjegyzés igazolás iránti pere.
6660. sz. 1879. — Weisz Emánuelnek, Mixich Antal elleni 45 frt 17 kr. ügyvédi munkadíj s jár. pere.
6828. sz. 1879. — Malimonkovné-Vojnovits Lyubának, Vojnovits Bogdan elleni végrendelet féltetéle és törvényes osztályrés iránti pere.

Szerkesztői nyiltposta.

— — — Szaján. — Köszönettel vettük. Kézirat későn érkezvén kezünkhöz, csak most teljesíthettük óhaját. Az ügynek szerencsés fordulatához ezuttal csak izenetben, de szívből gratulálunk; reméljük, hogy azt régi szándékunk szerint legközelebb személyesen is megtehetjük.

R. J. Torda. — Küldeményét, mely szintén későn kézbesített nekünk, csak a mai számban használhattuk fel. Üdvözlét!

B. K. Uj-Szeged. — Igérete teljesítését kérjük. — Lakhelyének átkeblzési ügye megyei szempontból érdekes tárgy az elmélkedésre. A barakok alatti életből is szivesen közölnénk tárcza-rajzokat.

A. J. Kikindán. Halljuk!

5478. sz. 1879.

(161-3.3)

Árlejtési hirdetmény.

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. aug. 5-én 5478. sz. alatt kelt rendelettel a Szarcsa-Neuzina közli roskadozó karban lévő Temes átvágási fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulírt alispáni hivatal helyiségében 1879. évi október 25-én délelőtti 10 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 5259 ft. 45. kr. Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bántépénzzel ellátva, jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kr. belyeggel, valamint szintén 5%-os bántépénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állam-papirokból) az árlejtést megelőző nap az f. é. október 24-én délelőtti 12 óráig ide nyújtásuk be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár-elengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket, s a t. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő hídnek helyreállítási munkálatnak előmenete s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt alispáni hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken 1879. évi október 4-én.

Torontálmegyei alispáni hivatala.

1585. sz. ig. 1879.

(169-4.1)

Árlejtési hirdetés.

A felső torontáli ármentesítő társulat vedresházi vonalán az ugynevezett „kamarális töltés” és a t.-kanizsai határban létező u. n. Tallián töltés kiépítésére ezennel zárt írásbeli ajánlat iratlik ki.

A vedresházi kamarális töltésbe beépítendő föld-tömeg körülbelül 300,500 köbméter míg a Tallián töltésbe behorandó föld körülbelül 233,100 köbméter tesz ki.

A kiépítendő töltés vonalokra vonatkozó ajánlat egyenként, vagy mindkét töltésre együttesen is tehető, de a kellően belyezett s lepecsételt borítékban megjelendő, hogy az ajánlat melyik töltésre tételik.

Az ajánlatok N.-Kikindára Dániel Béla társulati igazgatóhoz f. hó 30-án reggeli 9 óráig nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az idejében beérkezett ajánlatok ugyanazon nap reggeli 10 órakor fognak két választmányi tag s a kir. közjegyző jelenlétében a társulati igazgató által felnyitotni, melynél az ajánlattevők is jelen lehetnek, s a beérkezett ajánlatok figyelembe vételével a társulati igazgató által vállalkozóval megkötendő szerződés vállalkozóra néve azonnal, a társulatot illetőleg pedig a feltétel füzet szabványai értelmében csak kormánybiztosi jóváhagyás után bír kötelező erővel.

Az ajánlatban kimondva legyen, hogy az ajánlattevő a rajzokat betekintette, és a részletes építési feltételeket elolvasta, megértette, és azokat kifogás nélkül elfogadja. Az ajánlat köbméter után egységi árban fejeztessék ki, és számok és betűkkel olvashatóan kiírva és az egyenkénti ajánlatokról 20,000-20,000, az összes vagy is mindkét töltésre vonatkozó ajánlatnál 40,000 ft. biztosítékkal ellátva legyen.

A biztosíték elfogadtatik készpénzben, vagy a feltét füzet 4. §-ban előírt értékpapirokban tőzsdei árfolyam szerint, nemkülönbön elfogadtatik ha a biztosítási összeg letételét a budapesti első hazai vagy a szegedi Szeged-Csongrádi, vagy végre a Nagy-Kikindai I. takarékpénztár igazolja, s ezen igazolási nyugta az ajánlathoz becsatolotatik.

A tervek és részletes építési feltételek a felső torontáli ármentesítő társulat irodájában Szegeden — Dugonics-ter Weisz házban f. é. október 21-én kezdve betekintethetők, valamint a kívánt felvilágosítások is megnyerhetők.

Végül megjegyeztetik, hogy az ajánlat tevőknek anyagi viszonya és személyes megbízhatósága is tekintetbe vétetik.

N.-Kikindán, 1879. évi október 18-án.

Az igazgatóság.

4489. sz. ttkvi 1879.

(167-3.2)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy a cs. kir. szab. osztr. által földhitelintézetnek, báró Radosevits Tivadar és Lajos elleni árverési ügyében az 1879. évi január 19-én 151-1879. sz. a. végzéssel 1879. évi ápril 16-ára kitűzött II-ik árverés helyett újabb II-ik árverési határnapul 1879. évi november 4-ik napjának, délelőtti 9 órája Horvát-Neuzina községhezánál kitűzetik, mely alkalommal a velika-gredai 118. sz. tjkönyvben A. I. 1-4. és neuzinai 401. sz. tjkönyvben A. I. 1-30. sz. alatt foglalt ingatlanok a 828/1877. sz. a. végzéssel már közlött árverési feltételek alatt el fognak adatni.

Az árverés foganatosításával Hadfy Döme nagybecskereki kir. közjegyző bizatott meg.

Módoson a kir. járásbírósg telekkönyvi hatóságánál, 1879. évi szeptember 24-én.

4600. t. k. 1879.

(165-3.2)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Bozsay János verő ellen, miután az árverési feltételeknek eleget nem tett, a visszárverés elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1879. évi december 12-én, d. e. 10 órája, Horvát-Neuzina községhezánál kitűzetik, mely egyetlen egy határnapon a velika-gredai 116. számú tjkönyvben A. I. 1-3 alatt 116. r.-sz. 100 hold, 1504 □-öl, 118. r.-sz. a. 185 hold, 787 □-öl, 137-141. r.-sz. a. 713 hold, 909 □-ölből álló és gazdasági épületekkel ellátott és 175,320 frtra becsült ingatlanok becsáron alól is el fognak adatni.

Az árverés foganatosításával Hadfy Döme kir. közjegyző kiküldetik.

Módoson a kir. járásbírósg telekhivatalánál, 1879. szeptember 29-én.

Felelős szerkesztő: Dr. Szentkláray Jenő.

2497. sz. k. i.

(173-3.1)

Árlejtési hirdetmény.

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. szept. 23-án 12,104. sz. a. kelt rendelettel a Becskerek-Temesvár megyei országotan a Módos és foenyi határban lévő 5 dobogó felépítésének biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulírt szolgabírói hivatal helyiségében 1879. évi november 8-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1842 ft. 14. kr. Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bántépénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 kros belyeggel valamint szintén 5%-os bántépénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap azaz: november 7-én d. e. 12 óráig ide nyújtásuk be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadotni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő %-os ár-elengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket, műszerelvényeket sat. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő 5 darab dobogó előmérete s költségvetése, általános és részletes építési feltételek, majd a szerződés mintája az alulírt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Módoson, 1879. évi október 12-én.

Lebánovich István,

szolgabíró.

98. sz. árva ex 1879.

(170-1.1)

Árverési hirdetmény.

Torontálmegye árveszékének 1879. évi szept. 24-én 10,406. sz. a. kelt végzése folytán közhírré tételik, miszerint a sándorházi 187. számú tjkönyvben A. I. 293. részlet és 191. összeírás szám alatt felvett ház és bertelek kis-korú Türk Katalin, Margit és Mariát illető részének bíróságon kívüli önkéntes elárverezése elrendeltetvén, annak foganatosítására első határidőül 1879. évi október 28-ik napjának, szükség esetében második határidőül november 4-ik napjának mindenkor d. e. 9 órája a sándorházi községhezánál tüzetik ki.

A becslevél és árverési feltételek az árverés alkalmával elő fognak terjesztetni, illetőleg felolvastatni.

Kelt Perjámoson, 1879. évi október 14-én.

Nikolits Bogdán,

szolgabíró.

2024. sz. k. i.

Pályázat.

(164-3.2)

Magyar-Ittebe községében lemondás folytán megürrült községi szülésznoi állomás betöltésére a pályázat ezennel kiiratik, s a választás határidejül 1879. évi november 10-ére d. e. 10 órája M.-Ittebe községhezánál kitűzetik.

Ezen állomással évi 60 ft. készpénz fizetés és minden szülész eset után látogatási díj fejében 50 kr. van össze-költe.

Felhivatnak tehát az ezen állomás elnyerése végett pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 51. §-a alapján szabályszerűleg felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig ezen szolgabírósgnál benyujtsak.

Kelt Párdányban a szolgabírósgnál 1879. évi október 7-én.

Szolgabírói szabadságon:

Bubalovics János,

tb. szolgabíró.

1624. sz. k. i. 1879.

Pályázat.

(166-3.2)

Miután a f. évi augusztus 24-re kitűzött, s lemondás folytán üresedésben lévő jánosföldi községi orvosi választás, pályázók hiányában, megtartható nem volt, ezennel nevezett 2000 lélek számból álló községben betöltendő orvosi állomásra a pályázat ismételve kiiratik, s a választás határidejül az 1879-ik évi október 30-ik napjának d. e. 9 órája Jánosföld községhezánál kitűzetik.

Ezen állomással évi 600 frnyi fizetés, és minden egyes látogatásért 40 kr., éjjel 1 frnyi díj van összekölte. Szegények ingyen látogatandók.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. illetve 143. §-inak szabványai szerint felszerelt pályázati folyamodványait a választást megelőző napig az alulírt szolgabírósgnál benyujtsak.

Kelt Párdányban a szolgabírósgnál 1879. évi szeptember hó 29-én.

Hertelendy Imre,

szolgabíró.

4280. sz. k. i. 1879.

Pályázat.

(162-3.2)

A török-kanizsai községi orvosi körben, ide tartozván Török-Kanizsa, Józsefova, Czernabara, Verbizca, Kis-Sziget és Oroszlamos községek, lemondás folytán az orvosi állomás üresedésbe jutván, annak választás utjánai betöltésére az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §-ai értelmében ezennel a pályázat kiiratik.

Rendes évi fizetés összesen 600 ft., ezen kívül az egyes községekben községi képviselő testületileg megállapított látogatási díjjak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. és 1876. XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamodványait f. é. november 3-ig mint a választás napjáig, mely választás ezen nap reggeli 9 órakor tartatik meg a török-kanizsai községhezánál, alulírott szolgabírósgnál adják be.

A hivatalos magyar nyelv szó- és írásbeli tökéletes jártassága feltételeztetik; — orvostudori oklevéllel bíró pályázóknak a fenttiszelt t. cz. 143. §. negyedik bekezdése értelmében elsőbbségük van.

Kelt Török-Kanizsán, 1879. évi október 7-én.

Szolgabírói meghagyásából:

Tóth Antal,

s. szolgabíró.

2525. sz. k. i.

Pályázat.

(163-3.2)

Az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében Szerb-Czernya községében szervezett és eddig pályázók hiányában üresedésben volt és évi 100 ft. fizetéssel javadalmazott községi szülésznoi állomásnak választás utjánai betöltésére határidőül a f. é. november 4-ik napjának d. e. 10 órája Szerb-Czernya községe községhezánál ezennel kitűzetik.

Felhivatnak mindazon okleveles szülésznök, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, hogy a fenttiszelt t. cz. értelmében kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig nálam benyujtsak.

Kelt Zsombolyán, 1879. évi október 2-án.

Belieska Béno,

szolgabíró.

Egy jegyzői irnok,

kik a magyar nyelvet (és lehetőleg egy szláv nyelvet is) tökéletesen bírja, és a jegyzői teendőkhöz némi jártasságot kimutathat — teljes ellátás mellett 10 ft. havi fizetést nyer alulírt községi jegyzőségél. Ajánlatok f. é. október 31-ig hozzám czimezve elküldendők.

Antalfalván, 1879. évi október 13-án.

Gergelyi László,

községi jegyző.

(172-2.1)

Hirdetmény.

A marillavölgyi hidegviz-, belégzés- és savgyógyintézet mint részvénytársaság t. cz. részvényesei a f. évi november 2-án délután 2 órakor, Nagy-Becskereken, a Torontálmegyei takaré- és hitelbank üléstermében megtartandó

I. rendes közgyűlésre

oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 26. §-ának értelmében csak azok gyakorolhatják szavazati jogukat, kik e célra a nevükre szóló, már most teljesen befizetett ideiglenes részvényjegyeket legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a Torontálmegyei takaré- és hitelbanknál N.-Becskereken vagy az oraviczai takarékpénztárnál Oraviczán igazolvány mellett letéteményezték.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóságának a lefolyt évről szóló jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.*)
3. A mérleg*) előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. Az alakuló közgyűlés alkalmával Dr. Hoffenreich Mór és másik 2 részvényes által letett 930 frnyi váltó kiadására vonatkozó indítvány.
5. Végleges határozathozatal az intézet berendezésére vonatkozólag és esetleg az e célra szükséges pénzüsszegek megszerzése iránti intézkedés.
6. A felügyelő bizottság megválasztása.
7. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.

N.-Becskereken, 1879. évi október 12-én.

A Marillavölgyi hidegviz-, belégzés- és savgyógyintézet mint részvénytársaság igazgatósága.

*) A mérleg és a felügyelő bizottságának a lefolyt évről szóló jelentése a t. cz. részvényesek által a Torontálmegyei takaré- és hitelbank és az Oraviczai takarékpénztár helyiségében betekintethetők. (172-1.1)

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész, gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) hughesofolyásokat (még idülttel is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elcsúfításában;

3) hughesoszőkülekéseket;

4) friss s idült nyákfolyásokat nőknel, az ugynevezett felfolyást, és az onnan eredő

magtalanúságot;

5) borkiütéseket;

6) a hughyólag betegségeit és mindennemű vizelesi nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó-és városház-utca sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszerre megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)

6 óra alatt kihajtatik. (14-43.38)